

Fylkesmannen i Vestfold

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

Vår saksbehandler / telefon:
Anne-Mari Rustan Aas
33 37 11 31

Deres referanse:

Vår referanse:
2015/3047
Arkivnr: 326.1

Vår dato:
23.05.2016

Høring - evaluering av offentleglova

Vi viser til brev av 25.02.2016 med tilhørende vedlegg, der evalueringsrapporten fra Oxford Research AS er sendt på høring. Rapporten evaluerer ulike aspekter ved offentleglova. Høringsinstansene er invitert til å komme med innspill og kommentarer til rapporten, samt med eventuelle behov for lov- og forskriftsendringer på området uavhengig av rapporten.

Fylkesmannen i Vestfold har organisert arbeidet med høringen slik at Juridisk avdeling (JUA) har hatt ansvaret for å innhente innspill fra de øvrige avdelingene, samt at JUA har sammenfattet innspillene i dette høringssvaret. Fylkesmannen har ulike roller i sin saksbehandling etter offentleglova, ettersom vi behandler innsynsbegjæringer som førsteinstans, samt at vi også har klagesaksbehandling. Helse- og sosialavdelingen (HSO) og JUA har derfor kommet med hver sine innspill i forbindelse med høringen. Det er JUA som har ansvaret for klagesaksbehandlingen hos Fylkesmannen i Vestfold.

Innspill fra Helse- og sosialavdelingen

Helse- og sosialavdelingen (HSO) mottar årlig et stort antall innsynsbegjæringer i dokumenter med taushetsbelagte opplysninger, og de behandler omtrent 700-800 innsynsbegjæringer som besvares med utgående brev. Flertallet av disse gis delvis innsyn, det vil si at dokumentet/dokumentene det er bedt om innsyn i sladdes.

HSO mener at ressursbruken ved offentleglova bør vurderes nærmere. Embetet er ikke tildelt midler for å behandle sakene, og saksbehandlingen går derfor på bekostning av andre oppgaver. Videre mener HSO at dersom «retten til innsyn fortsatt skal være gratis og i samme omfang som i dag, må det tilføres midler til forvaltningen». Det vises til at særlig oppgaven med å sladde store dokumenter er ressurskrevende. Videre foreslår HSO at det kunne være et alternativ å begrense innsynsretten i saker som gjelder helse- og sosialområdet, for eksempel ved at innsynsretten kun omfattet selve avgjørelsen i saken, og ikke alle dokumentene.

HSO tar også opp et tema som ikke er berørt i rapporten fra Oxford Research AS; risikoen for at taushetsbelagte opplysninger gis ut av forvaltningen. Det er flere eksempler på at taushetsbelagte opplysninger ved en feil har blitt lagt ut i OEP, og årlig gjøres det også feil i sladdingen av dokumenter. Slike feil meldes Datatilsynet, men vi er ikke kjent med om dette alltid gjennomføres i praksis, verken ved vårt embetet eller i andre deler av forvaltningen. HSO vil også påpeke at visse saker ved forskrift er unntatt fra OEP, men at det ved sammenslåing av fylkesmannsembetet og fylkeslegen ikke har blitt gjennomført de nødvendige forskriftsendringer. Dette har ført til at

Fylkesmannen i Vestfold
Telefon: 33 37 10 00
Telefaks: 33 37 11 35
E-post: fmvepost@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/vestfold

Postadresse:
Postboks 2076
3103 Tønsberg
Orgnr. 974762501

Besøksadresse:
Statens Park - Hus I
Anton Jenssens gate 4

visse sensitive fylkesmannssaker kan unntas fra OEP, mens sensitive fylkeslegesaker fortsatt skal stå i OEP.

Fylkesmannen i Vestfold skrev for øvrig også et brev til departementet 07.03.2013. Brevet er vedlagt.

Innspill fra Juridisk avdeling

Innledningsvis vil JUA bemerke at vi støtter HSOs innspill. Vi viser i denne sammenheng særlig til at det er ressurskrevende å sladde store dokumenter. Videre vil vi også bemerke at et dokument kan finne seg på flere steder i forvaltningen, og hvilke opplysninger som unntas er til dels en skjønsmessig vurdering. Det kan derfor forekomme at man ved å sammenholde det samme (sladdede) dokumentet fra flere forvaltningsorganer, vil få opplysninger som til sammen vil være egnet til å for eksempel identifisere en person.

Tolkningen av forvaltningsloven § 13 skaper i dag utfordringer både hva gjelder det som går på personlige forhold (nummer 1) og det som går på forretningsforhold (nummer 2). Hva gjelder sistnevnte vil det mange ganger være vanskelig for en saksbehandler å vurdere dette, ettersom en slik vurdering krever stor innsikt i den konkrete virksomheten og det konkrete forretningsområdet. Fylkesmannen i Vestfold har ingen konkrete forslag til hvordan bestemmelsen kunne bli mindre skjønsmessig, men vi mener likevel at bestemmelsen trenger en gjennomgang der målet er å gjøre den mer konkret og enklere å håndtere både for den enkelte saksbehandler, men også for allmennheten.

Videre er vi også av den oppfatning at det representerer en utfordring for innsynsretten at selvstendige rettssubjekter som nevnt i offentleglova § 2 første ledd bokstavene c og d, ofte ikke verken har de nødvendige ressursene eller den nødvendige kunnskapen til å ivareta innsynsretten. Vår erfaring er at disse organene sjelden fører journal, og kanskje heller ikke bestandig er klar over plikten til å føre journal. Videre har vi hatt flere saker som klageinstans, der denne typen organer engasjerer advokat til å foreta innsynsvurderingen i ett eller flere konkrete dokumenter der de har mottatt en innsynsbegjæring. Imidlertid vil da organet ofte ha en mening om at dokumentet/dokumentene skal unntas, og advokatens oppgave blir da å finne en tilfredsstillende begrunnelse for unntaket, heller enn å objektivt vurdere hvorvidt dokumentet/dokumentene kan unntas. Det burde vurderes hvilke tiltak som kan iverksettes for å sikre at også disse organene foretar de objektive vurderingene for innsyn som loven legger opp til.

Med hilsen
Juridisk avdeling

Per Arne Andreassen
avdelingsdirektør

Bjørn Vegar Norvang
fagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg: Fylkesmannen i Vestfolds brev til Justisdepartementet av 07.03.2013